

Czy nagłe zatrzymanie krążenia musi być nagłe?

Jest rok 1931. Wypoczywający w małej wiosce Port Lligat Salvador Dalí maluje „Trwałość pamięci” – rozpoznawalny obraz o nierozpoznawalnym tytule. Surrealistyczne przedstawienie czasu, będące metaforą przemijania ludzkiej egzystencji. Ponadczasowe dzieło, które uzmysławia fakt, że czas płynie. Staje się realny dla nas i naszych pacjentów. W nagłych zagrożeniach ich zdrowia i życia toczą z nim nierówną walkę. Czy możemy im w niej pomóc?

Dane przedstawiane przez Europejską Radę Resuscytacji są bezwzględne. Rocznie w Europie dochodzi do 400 tys. zatrzymań krążenia, w większości wypadków poza szpitalem – w miejscach publicznych, na ulicy czy w gabinecie lekarskim, do którego zgłaszają się pacjenci z objawami przepowiadającymi. Rozpoznanie i wstępne leczenie pacjenta w stanie zagrożenia życia powinno być podstawową umiejętnością lekarza niezależnie od specjalizacji. Przyswojenie umiejętności stosowania w praktyce powtarzalnych, prostych schematów – zbierania wywiadów wg SAMPLE i oceny stanu pacjenta wg ABCDE – identyfikacja odwracalnych przyczyn zatrzymania krążenia, tzw. 4H i 4T – połączone z podstawowymi procedurami, jak udrożnienie dróg oddechowych, zastosowanie tlenoterapii czy przetoczenie płynów, często zapobiega wystąpieniu zatrzymania krążenia, a na pewno sprawia, że nie będzie ono dla nas wcale takie nagłe.

Statystycznie tylko 10% pacjentów spośród 400 tys. opuści szpital. Jednak szybkie rozpoznanie, rozpoczęcie uciskania klatki piersiowej i użycie automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED) zwiększa tę szansę nawet do 75%. Imponujące i proste! Na dodatek możemy się na to przygotować.

Jak zapobiegiesz zatrzymaniu krążenia? Jak je rozpoznasz? Jak będziesz postępował, będąc świadkiem tego zdarzenia? W ciągu roku zapominamy kilkadziesiąt procent informacji zdobytych na seminariach i warsztatach, nie wspominając o studiach. A kto z nas, lekarzy, nie pracując na oddziałach intensywnej terapii, szpitalnych oddziałach ratunkowych czy zespołach ratownictwa medycznego, wie, jak postępować w takiej sytuacji? Zegar tyka...

LEK. MICHAŁ SZEMIEŃ

ASYSTENT W ZAKŁADZIE MEDYCZYNY RATUNKOWEJ
UNIWERSYTET MEDYCZNY IM. KAROLA MARCINKOWSKIEGO W POZNANIU